

Β Η ΚΑΤΩ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

Η Κάτω Ηλιούπολη τότε ήταν έρημη και αφιλόξενη γη: χωρίς σπίτια, δρόμους, χωρίς νερό και το ηλεκτρικό ρεύμα πωλούνταν από ιδιωτική εταιρεία. Οι πρώτοι Λευκαδίτες αγοράζουν οικόπεδα και αρχίζουν να εκχερσώνουν τον τόπο.

Χτίζουν στην αρχή ένα δωματιάκι και ανοίγουν πηγάδια. Απασχολούνται με την κατασκευή συρματινών ειδών, την εκτροφή πουλερικών [Πτηνοτροφείο Δελλαπόρτα] και στη συνέχεια με την οικοδομή.

Το σπίτι των Στάθη και Αποστόλη Μεσσίνη, με το πηγάδι

Ευγενία Λιβιτσάνου, σύζυγος Ανδρέα Λάζαρη με τη μητέρα της Χαρίκλεια Λιβιτσάνου

Το ανήσυχο πνεύμα του Λευκαδίτη [πείσμα, επιμονή, ενθουσιασμός] αρχίζει να αγωνίζεται για να βρει τρόπους εξωραϊσμού της περιοχής, σε συνεννόηση και με μη Λευκαδίτες κατοίκους. Έτσι, ιδρύεται ο «Εξωραϊστικός Σύλλογος οικιστών και οικοπεδούχων Τρίτου Τομέως Κάτω Ηλιουπόλεως», ο οποίος συγκροτείται σε σώμα το 1952, με πρόεδρο τον Κώστα Μπουσμπουρέλη, αντιπρόεδρο τον Τάσο Παπαγιαβή και γραμματέα τον Κώστα Δελλαπόρτα, πολύ νέο τότε.

*Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος οικιστών και οικοπεδούχων Τρίτου Τομέως Κάτω Ηλιουπόλεως.
Στο άκρο δεξιά, η μικρή Φρόσω Λάζαρη*

ΟΙ ΛΕΥΚΑΔΙΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Σύντομα, βρίσκουμε Λευκαδίτες στην κοινοτική διοίκηση της Ηλιούπολης. Ο Δημήτριος Γεωργάκης διατελεί μέλος του κοινοτικού συμβουλίου, το διάστημα 1951-1954 και δύο φορές πρόεδρος της κοινότητας [1947-1948 και 1957-1959]. Ο Στυλιανός Αργυρός κοινοτικός σύμβουλος, το διάστημα 1955-1959 και ο Μηνάς Χαλκιάπουλος αντίστοιχα, το διάστημα 1959-1963.

Το 1963, ιδρύεται ο Δήμος Ηλιούπολης και ο Κωνσταντίνος Δελλαπόρτας διατελεί δημοτικός σύμβουλος, επί δημαρχίας Παύλου Πεντάρη, το διάστημα 1964-1967. Το διάστημα 1969-1973, είναι Δήμαρχος Ηλιούπολης, με γενικά αναγνωρισμένη τη συμβολή του στην αναμόρφωση της Ηλιούπολης. Επί δημαρχίας Παύλου Πεντάρη, ο Κωνσταντίνος Δελλαπόρτας είναι δημοτικός σύμβουλος, το διάστημα 1975-1978.

Ο Δημήτριος Γεωργάκης με τη σύζυγό του

Κωνσταντίνος Δελλαπόρτας

Η Κάτω Ηλιούπολη δεν είχε δική της εκκλησία. Το διοικητικό συμβούλιο του Εξωραϊστικού Συλλόγου, με πρόεδρο τον Ευάγγελο Ζαφειρούλη, γραμματέα το Βασίλη Καλογιάννη και ταμιά το Νίκο Λάζαρη, αποφασίζει την ανέγερσή της και αποδύεται στην εξεύρεση χρημάτων. Εδώ είναι πολύ σημαντική η βοήθεια εκ μέρους των Λευκαδιδών. Προσφέρουν χρήματα, υλικά και εργασία. Πρωτοστατούν ο Δήμαρχος Κώστας Δελλαπόρτας, ο Χριστόφορος Λάζαρης, οι άξιοι μάστορες Αποστόλης και Στάθης Μεσσήνης, ο Νίκος Λάζαρης, ο Νίκος Ζαβιτσάνος, ο Γαβρίλης Κάτσενος και πολλοί άλλοι Λευκαδίτες προσφέρουν χρήματα και κυρίως μεροκάματα.

Επιθυμία των Λευκαδιδών ήταν η εκκλησία να αφιερωθεί στην προστάτιδα του νησιού τους Παναγία Φανερωμένη. Το διοικητικό συμβούλιο του Εξωραϊστικού συλλόγου το δέχεται κατά το ήμισυ, κηρύσσοντας, με το υπ' αριθμ.9 πρακτικό του, την εκκλησία δισυπόστατη: Αγίας Παρασκευής και Παναγίας Πεφανερωμένης. Αναγνωρίζοντας έτσι τη μεγάλη και ενθουσιώδη Λευκαδίτικη προσφορά. Για το λόγο αυτό, κατασκευάζεται ιδιαίτερο ιερό της Παναγίας Φανερωμένης, το δεξιό τμήμα του ιερού της εκκλησίας και τοποθετείται στο δεξιό τμήμα του τέμπλου η εικόνα της Φανερωμένης.

Η εκκλησία θεμελιώθηκε στις 21 Μαρτίου 1970 και λειτούργησε για πρώτη φορά στις 25 Οκτωβρίου 1970.

1970. Η πρώτη Λευκαδίτικη βάπτισμα στον ιερό ναό της Αγ. Παρασκευής: της Παρασκευής, κόρης του πρώτου προέδρου του Συλλόγου, Χριστόφορου Λάζαρη, Νονός ο Σπύρος - Αντώνης Γεωργάκης

Το Μάιο του 1971, Κυριακή της Πεντηκοστής, παραμονή του Αγίου Πνεύματος, οι Λευκαδίτες της Ηλιούπολης γιορτάζουν, για πρώτη φορά, την προστάτιδα του νησιού τους, με εσπερινό, αρτοκλασία και λιτάνευση της ιερής εικόνας στους γύρω δρόμους.

Στην πρώτη αυτή γιορτή, πολλές Λευκαδίτισσες φόρεσαν τις παραδοσιακές φορεσιές.

Η ημέρα της πρώτης περιφοράς της εικόνας, της Παναγίας Φανερωμένης

*Η πρώτη περιφορά της εικόνας από τους
Σπύρο Γαζή και Ανδρέα Λάζαρη*

Έκτοτε, η Παναγία η Φανερωμένη γιορτάζεται κάθε χρόνο στην Κάτω Ηλιούπολη, με μεγάλη προσέλευση κόσμου. Τη λιτάνευση της ιερής εικόνας συνοδεύει η Φιλαρμονική του δήμου Ηλιούπολης και αρκετές φορές η Φιλαρμονική της Λευκάδας.

Αντρέας Λάζαρης, Αποστόλης Μεσσήνης

Πολύ σύντομα, στο θρησκευτικό μέρος της γιορτής προστέθηκε το μουσικοχορευτικό: το μεγάλο, υπαίθριο Λευκαδίτικο Πανηγύρι, με φαγητό, ποτό, μουσική και χορό, πάντα κοντά στην αίθουσα του Συλλόγου Λευκαδίων Ηλιούπολης και γύρω Δήμων.

Πανηγύρι της Παναγίας Φανερωμένης, 1979

1984. Στο μικρόφωνο ο Θεόδωρος Μόκκας

Βασίλης - Σοφία Προσαλέντες

1990. Νίκος Καγκελάρης, Θεοδ. Γεωργάκης, Ντίνα Κατωπόδη, Σούλα Γεωργάκη

1990. Στο κλαρίνο ο Σπύρος Γράψας

Χρίστος Καραμποϊκής, Διονύσης Λάζαρης, Πάνος Βλάχος

*1992. Το πανηγύρι στην «παιδική χαρά».
Φρόσω Μόκκα, Κώστας Γεωργάκης, Χρίστος Ροντογιάννης, Χρίστος Καραμποϊκής*

1990. Διονύσης Λάζαρης, Φρόσω Μόκκα

Θεόδωρος Μόκκας, Διονύσης Λάζαρης

1992. Στάθης Μεσσίνης, Χρίστος Ροντογιάννης, Μαριάνθη Μεσσίνη

Διαβάζουμε στο 9^ο Δελτίο Επικοινωνίας,
την πρώτη εφημερίδα του Συλλόγου:

«Ποιος από τους παλιούς δεν θυμάται τα πανηγύρια του τόπου μας. Τότε που γιορταστικά γαϊτάνια κατέβαιναν από τα χωριά στο μοναστήρι της Φανερωμένης. Λεβέντες καβαλαραίοι σ'άλογα, στολισμένα με φάλαρα, κουδουνάκια και καβαλοσκούτια. Κοπέλλες και γυναίκες με τα πολύπτυχα φουστάνια, με τις πολλές πιέτες. Και τ' απογεύματα, όταν έπαιζαν τα όργανα, ανέμιζαν στο χαρούμενο βηματισμό του συρτού και σειόνταν και λυγιόνταν στα λεβέντικα βήματα του τσάμικου. Αυτές οι θύμησες έρχονται στο νου των μεγαλύτερων, όταν βλέπουν το χορευτικό μας ντυμένο με τις στολές αυτές. Και οι νέοι καμαρώνουν για ό,τι όμορφο κληρονομούν».

